

**Plant voor een klant:
Waar willen we naartoe?**

J. Vercammen
Proeftuin pit- en steenfruit

Proefcentrum Fruitteelt vzw – Proeftuin pit- en steenfruit (pcfruit vzw – pps)
Fruittuinweg 1, B-3800 Sint-Truiden – 0032 (0)11 69 70 81 – jef.vercammen@pcfruit.be

Vlaamse Toekomststrategie Hardfruitsector

- Op 10 juli 2017 ondertekend door de Vlaamse overheid met de belangrijkste stakeholders van de hardfruitsector.
 - o.a. pcfruit en VCBT
- 3 werven:
 - Werf 1: Kwaliteit
 - Werf 2: Rendabiliteit
 - Werf 3: Onderzoeksagenda
- Werf 3: o.a.
 - Diversificatie ondersteunen
 - Integrale benadering optimalisering variëteiten

Vlaamse Toekomststrategie Hardfruitsector

- Diversificatie ondersteunen:
 - Demoproject “Diversifiëren is anticiperen”
 - Proeftuin pit- en steenfruit (pps) en Proeftuin aardbeien en houtig kleinfruit (pah)
 - 01/03/2018 – 29/02/2020
 - Abrikozen, pruimen en blauwbessen
- Integrale benadering optimalisering variëteiten:
 - GMO-project “Rassenvernieuwing bij appel en peer in functie van de klant”
 - Operationele groep “Plant voor een klant”
 - (VLAIO-project “Een nieuwe methodiek voor vergelijkend rassenonderzoek van appel”)

EIP: Operationele groep (OG)

- EIP = “Europees partnership voor innovatie”
- In een OG organiseren land- en tuinbouwers, adviseurs, onderzoekers, ondernemers en/of andere actoren zich rond een bepaald vraagstuk, zoeken ze oplossingen en werken ze samen aan concrete innovaties.
- Geen onderzoeksproject, maar netwerk van actoren in de keten die naar oplossing zoeken of idee uitwerken!
- Grote rol voor de telers!
- Vraag van teler staat centraal in het proces.
- Concreet: 33.000 €/2 jaar waarvan 30.000 € gesubsidieerd
- Looptijd: 1/12/2017 – 30/11/2019

Operationele groep "Plant voor een klant"

Vlaanderen
is landbouw & visserij

(onderzoek gerealiseerd met GMO-steun)

Deelnemers: **20 telers** +

PROEF-CENTRUM FRUITTEELT VZW

Doel

- Gelijke werkwijze voor alle fruitsoorten in pcfruit
 - Appels
 - Peren
 - Zoete kersen
 - Aardbeien
 - Frambozen
 - ...
- Beter zicht krijgen in welke fase rassen zitten
- Betere ondersteuning bij de keuze voor een nieuw ras
- Telers meer en betere informatie bezorgen

PROEF-CENTRUM FRUITTEELT VZW

Voordelen

- Bewaken van de integriteit van het onderzoek
- Onderzoek verplichten om na een aantal jaren een oordeel te vellen (positief of negatief)
- Zichtbaarder maken resultaten rassenonderzoek
- Laten samenvloeien van commerciële en technische keuzes
- Volledige transparantie welk ras in welke fase van evaluatie zit
- Stakeholders en telers weten wat van een ras bekend is en wat nog niet
- **Meer kans dat succesvol ras wordt aangeplant!!!**
- **Minder kans dat niet-succesvol ras wordt aanplant!!!**

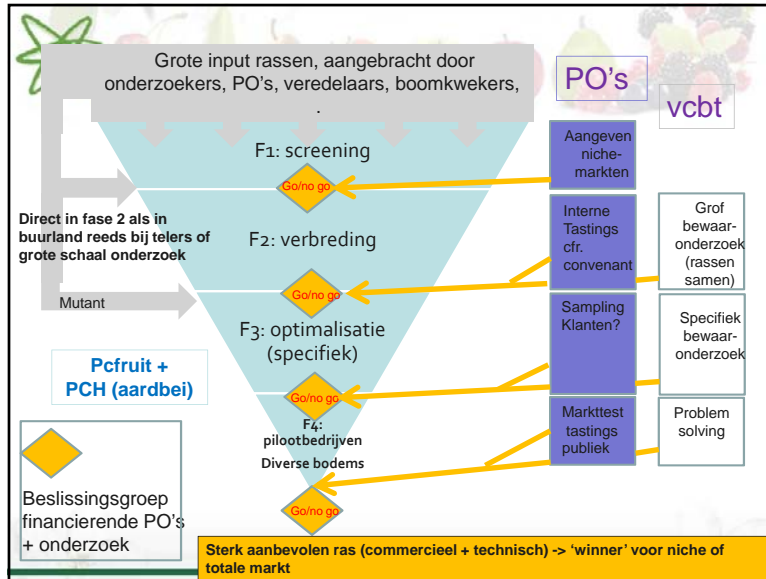
PROEF-CENTRUM FRUITTEELT VZW

Werkwijze

- OK =
 - Op minstens 1 kenmerk superieur dan referentieras, terwijl andere kenmerken geen belangrijk nadeel inhouden
 - **OF** balans van positieve/negatieve punten in het voordeel van nieuw ras t.o.v. referentieras
 - **OF** interessant voor duidelijke nichemarkt
- NOK = stop
- Bijkomend OK = veredelaar gaat door en vrij ras of clubras voor één van onze PO's

PROEF-CENTRUM FRUITTEELT VZW

Fase 4: Semi-praktijk

- Opvolging bij 3-5 telers (bij voorkeur op verschillende gronden)
- Vrijwillig bomen aanplanten
- Opvolging begin pluk
- Bepaling vruchtkwaliteit (ook shelf life)
- Overleg op Werkgroep
- Verdieping bewaaronderzoek
- PO's testen prijspotentieel uit door apart aanbod

Beslissing

- OK
 - Ras wordt technisch en commercieel ondersteund
 - Er is duidelijk zicht op pro's en contra's t.o.v. de referentierassen
- NOK = stop

PROEF-CENTRUM FRUITTEELT VZW

Nichemarkten appel

Welk proces te volgen?

- Kan naast nieuwe rassen ook verpakking of marketingproces zijn.
- De sector zou gezamenlijk voor 1 of 2 nieuwe rassen moeten gaan. Daarnaast kunnen nicheproducten bestaan.
- Teveel fractioneren is niet goed (zie Jonagoldmutanten).
- Waarom slaagt Nieuw-Zeeland en wij niet?
- We hebben toch B3F => geen aanspreekpunt in België.
- Marketing is belangrijk, maar kost veel geld.
- Bio is een sterk merk (= voor consument niet spuiten).
- Er zou een tussensegment tussen IPM en Bio moeten zijn.
- Smaak, textuur en uitzicht zijn belangrijk.
- Ook robuustheid is zeer belangrijk.

PROEF-CENTRUM FRUITTEELT VZW

Nichemarkten appel (1)

Nichemarkt	Zij	Wij
Niet industrieel	Reinette	Cox's O.P, Boskoop, Wellant
Smaak, textuur, beleving	Pink Lady	Kanzi, Kizuri, Natyra
Richting bio, tussensegment, robust	Ariane	Natyra
Kleur, vorm	Pink Lady	Kanzi, Kizuri, Natyra
Local	Bramley (UK) Elstar (NI)	Jonagold
B50 (= 50 % voor de boer)	-	Wellant

PROEF-CENTRUM FRUITTEELT VZW

Nichemarkten appel (2)

Nichemarkt	Zij	Wij
Antiek, rustiek	Reinette	Cox's O.P, Boskoop, Wellant
Extreem blutsongevoelig	Joya	Braeburn
Periode	Discovery	Delcorf
Allergie	-	Santana
Verwerking	Maribelle	Jonagold, Greenstar
Niet oxideren van het vruchtvlees	Artic	Greenstar
Snackappel, maat	Isaaq	Rockit
Convenience	Pink Lady	Wellant

PROEF-CENTRUM FRUITTEELT VZW

VLIF-steun (30 %)

Technische criteria

- Getest in een erkend praktijkcentrum (fruitteelt)
- Geschikt voor het Belgisch klimaat
- Aanvulling van het huidig assortiment zijn
- Mutant/selectie moet meerwaarde hebben t.o.v. standaard ras en/of bestaande mutanten/selecties (kleur, vroegheid, ...)

PROEF-CENTRUM FRUITTEELT VZW

VLIF-steun (30 %)

Commerciële criteria

- Voorleggen van een kwaliteitshandboek
- Voorleggen van een aanplantingsplan
- Voorleggen van een marketing- (verkoops-) plan
- Erkende telersvereniging moet zich engageren
- Duidelijkheid over de licentiehouder en de verantwoordelijke van het ras
- Deze criteria zijn niet bepalend, maar kunnen wel positief doorwegen.

PROEF-CENTRUM FRUITTEELT VZW

Lijst VLIF-steun (30 %)

Appelrassen

- B3F45 – Sweet Surprise®
- Bruggers Festivale – Sissired®
- Fresco – Wellant®
- Galamutanten (Alvina – Galinette – ZOUK G1 (Gala One™))
- Kizuri – B3F 33/1/77 (Morgana®)
- Mored – Joly Red®
- Nicoter – Kanzi®
- PremAg6 – Rockit®
- Santana
- SQ159
- Vasara – R1 25 95
- ZOUK 16

PROEF-CENTRUM FRUITTEELT VZW

Lijst VLIF-steun (30 %)

Perenrassen

- Celina – QTee®
- Cepuna – Migo®
- CH201 – (Fred®)
- Dicolor
- Gräfin Gepa – Early Desire®
- Rode Doyenné van Doorn – Sweet Sensation®
- Thimo – Queen's Forelle®

PROEF-CENTRUM FRUITTEELT VZW

Waar willen we naartoe?

- Criteria opstellen/selecteren voor nieuwe rassen
 - Op basis van observatielijsten van EUFRIN
- Keuze maken welke rassen (OK) naar een volgende fase kunnen en welke rassen gerooid worden (NOK)
 - Onderzoekers pcfruit-pps/VCBT + vertegenwoordigers PO's
- Over het muurtje kijken (bvb Zespri)
- OG "Plant voor een klant" gebruiken als forum voor het opstellen van de lijst met beloftevolle rassen (30 % VLIF-steun)
- Rassen zouden in fase 3 moeten zitten
 - Teelttechnisch is er voldoende informatie (pcfruit-pps)
 - (Optimaal) bewaarregime is gekend (VCBT)
 - Ras wordt commercieel ondersteund (PO's)

PROEF-CENTRUM FRUITTEELT VZW

Appel

- Fase 1: 119 rassen in test
 - Meestal onder nummer ⇒ onder code
 - Referentierassen: Jonagold en Golden
- Fase 2:
 - 4 rassen
 - Asfari, Ras 95, Ras 98/Pippa en Sweet Surprise®/B3F45
- Fase 3:
 - 7 rassen
 - Belgica, Joly Red, Kanzi®/Nicoter, Kizuri/Morgana®, Natyra®/SQ159, Ras 90/Vasara en Rockit®/PremAg6
- Fase 4: /

Maribelle/Lola®: enkel vergelijking +/- hagelnet

PROEF-CENTRUM FRUITTEELT VZW

Peer

- Fase 1: 62 rassen in test
 - Meestal onder nummer ⇒ onder code
 - Referentierassen: Conference
- Fase 2:
 - 4 rassen
 - Piqa® Boo, Red Modoc®, Red Conference en Regal Red® Comice
- Fase 3:
 - 4 rassen
 - Celina/QTee®, Cepuna/Migo®, CH201/Fred® en Sweet Sensation®
- Fase 4: /

Early Desire®/Gräfin Gepa en Xenia®/Oksana: enkel vergelijking +/- hagelnet

PROEF-CENTRUM FRUITTEELT VZW

Droom?

- In de ideale (fruitteelt)wereld kiest de ganse Belgische fruitsector voor dezelfde rassen die teelttechnisch het best geschikt zijn voor ons klimaat, waarvan het optimale bewaarregime gekend is en die commercieel ondersteund worden.
- Naar analogie met SKST (Südtirol – Italië) en DOSK (Duitsland).

Bedankt voor uw aandacht!

